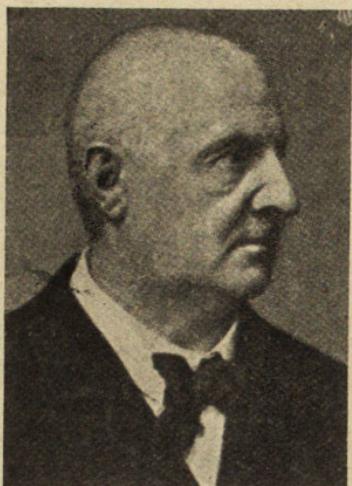

му учитель, умира, когато Б. е билъ едва 12 годишенъ, следъ което дѣтето постъпва въ хора на църквата „Сенъ Флориантъ“. Тукъ се обучава и въ свирене на пиано, цигулка и генералбасъ. 17 годишенъ, бива на-

Антонъ Брукнеръ

значенъ помощникъ учитель въ Виндхагъ при Фрайщадтъ, съ заплата 2 гулдена месечно. За да направи възможно съществуващето си — билъ е принуденъ да свири при селски сватби и разни църковни обряди. 1843 получава място на временъ органистъ въ „Сенъ Флориантъ“. По пътя на самообучението, безъ да е ималъ учител по органъ, той изработва отъ себе си единъ превъзходенъ органистъ и контрапунктикъ, така че — на конкурса за длъжността органистъ на Дома въ Линцъ — той се проявява блъскаво, както съ майсторската си игра, така и съ дарбата си на свободно импровизиране въ строгия стилъ. Макаръ и тъвърде възрастенъ, той често прескача отъ Линцъ въ Виена — за да учи контрапунктъ, а 1861—63 го виждаме ученикъ по композиция на Ото Кислеръ. По застѫпничество на Хербекъ, 1867 Б. получава мястото на органистъ въ придворната капела въ Виена и, същевременно — професоръ по органъ, хармония и контра-

пунктъ въ консерваторията. Отъ 1875 той е билъ и лекторъ по музика въ тамошния университетъ. До като органистътъ Б. си създава скоро едно голъмо име, станало известно и въ чужбина съ неговите концерти въ Парижъ (1869) и Лондонъ (1881) — признанието му като компонистъ дохажда сравнително тъвърде късно, макаръ че още въ Линцъ е билъ компониралъ нѣколко месици, псалми и единъ Реквиемъ. И — едва 60 годишенъ, следъ изпълнението на неговата седма симфония — въ Лайпцигъ, на 30 дек. 1884, подъ управлението на Артуръ Никишъ, той получава име и слава на голъмъ компонистъ. Преди това той е билъ цененъ като такъвъ само отъ единъ ограниченъ брой свои почитатели. Следъ това, и въ Виена започватъ да се изпълняватъ неговите творби, като пръвъ Хансъ Рихтеръ ги поставя въ програмитъ на филхармоничните концерти. За широката известност на Брукнера допринасятъ съусърдното изпълнение на неговите творби, диригентите Ферд. Льове и Фр. Шалкъ — посвещавайки цѣли концерти на него. Гениалността на Б. не му е пречела да бѫде като човѣкъ съвсемъ прости и непринуденъ въ обращенията и отношенията си къмъ другите. Той е ималъ добротата и чистото сърдце на едно дете. Значението на Б. като компонистъ лежи въ неговите симфонии. Следъ Бетховена, романтиците култивираха оперната и камерната, а създадоха „програмната“ музика — срещу „абсолютната“ на класицизътъ, безъ да дадатъ въ областта на симфонията нѣщо значително. Брамсъ и Б. сѫ, следъ Бетховена, които — като симфонизи — оставятъ голъми следи. Въ своите симфонии Б. съединява чѣти на абсолютенъ музикантъ и натураомантици, като тѣ отразяватъ и неговото религиозна същност — отношението му къмъ Бога. Той изхожда отъ темата — безъ всъкакви текстови обяснения — като класицизътъ, и разгръща палигата на една блъскава звучност и цвѣтиста инструментация — като романтицизътъ. Едно рѣдко контрапунктично майсторство е, сѫщо, отразено въ неговите творби. Въ формата Б. изхожда отъ голъмата класическа